

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. K. i E. K.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z 22 grudnia 2022 r., I ACa 321/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 2 700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa D. K. i E. K. przeciwko Bank S.A. w W. o zapłatę, zmienił wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z 17 maja 2021 r. w pkt I w zakresie zasądzonych odsetek ustawowych za opóźnienie i w pkt IV w zakresie kosztów procesu, a także oddalił apelację pozwanego w pozostałej części (punkt II), oddalił zażalenie powodów w pozostałej części (punkt III) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt IV).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu

Apelacyjnego: co do punktu I w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy rozstrzygnięcie Sądu I instancji zasądające od pozwanego na rzecz powodów kwotę 150 167,51 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 9 grudnia 2022 r., a także co do punktu II i IV, i domagał się orzeczenia co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie apelacji pozwanego w całości, ewentualnie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art.

398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji (art. 379 pkt 5 k.p.c.) związaną z naruszeniem art. 384 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c.

Nieważność postępowania jest uchybieniem procesowym, które Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Jest to także jedna z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przy ocenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. badaniu przez Sąd Najwyższy podlega ewentualna nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji (zob. np. postanowienia SN: z 7 maja 2009 r., II CSK 80/09, z 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, z 29 stycznia 2013 r., V CSK 192/12, z 18 lutego 2016 r., V CSK 465/15, z 20 kwietnia 2018 r., V CSK 595/17, z 20 marca 2019 r., I PK 63/18 i z 28 marca 2019 r., I UK 114/18).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie zachodzą podstawy do stwierdzenia, że postępowanie przed sądem drugiej instancji było dotknięte nieważnością. Okoliczność, że sąd apelacyjny wyraził odmienny niż sąd pierwszej instancji pogląd co do podstawy materialnoprawnej rozstrzygnięcia nie stanowi naruszenia art. 384 k.p.c. Przepis ten zakazuje bowiem „uchylenia lub zmiany” wyroku na niekorzyść strony wnoszącej apelację. Tymczasem wyrok sądu pierwszej instancji w części dotyczącej odsetek został zmieniony na korzyść pozwanego, a w pozostałym zakresie apelacja została oddalona.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]